

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

B

BRIEF VAN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 maart 2025

Hierbij zend ik u het verslag inzake de formele Raad voor Concurrentievermogen van 12 maart 2025.

De Minister van Economische Zaken,
D.S. Beljaarts

Inleiding

Op 12 maart j.l. vond de Raad voor Concurrentievermogen plaats. Geagendeerd waren beleidsdebatten over de Clean Industrial Deal, een actieplan voor diensten in de interne markt en het omnibus-simplificatiepakket. Ook een gedachtewisseling over het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) en een lunchdebat over de e-commerce mededeling stonden op de agenda. Tot slot, besprak de Raad diversen-punten over een actieplan voor de automotive-sector en non-papers over de horizontale interne marktstrategie, de chemiesector en financiering van industriebeleid. Met dit verslag wordt uw Kamer ook geïnformeerd over een toezegging aangaande regeldruktoetsing in BNC-fiches.

Een sterker concurrerende Europese industrie – EU-kompas voor concurrentievermogen en Clean Industrial Deal

Beleidsdebat

De Raad besprak welke maatregelen voor versterking van het Europees concurrentievermogen prioriteit moeten krijgen. De Europese Commissie (hierna: Commissie) presenteerde hiertoe het op 29 januari j.l. gepubliceerde EU-kompas voor concurrentievermogen en de *Clean Industrial Deal* (CID)¹. Hierbij werd het belang van coherentie tussen de CID-onderdelen en de verschillende sectorale actieplannen benadrukt. Ook besprak de Raad de mogelijkheid om staatssteun in te zetten voor versterking van het concurrentievermogen. De Commissie lichtte ook het voorstel voor een nieuw staatssteunkader onder de CID toe. De Commissie wil voor de vormgeving van het kader lering trekken uit het Tijdelijke Crisis- en Transitiekader (TCTF).

Een groot aantal lidstaten benadrukte het belang van snel handelen. Hoge energieprijzen werden door diverse landen genoemd als de grootste horizontale uitdaging voor de energie-intensieve industrie. Verschillende lidstaten spraken steun uit voor technologische neutraliteit. Verschillende lidstaten noemden ook het versterken van de Europese productiecapaciteit voor kritieke grondstoffen, waarbij de focus lag op het versterken van lokale verwerking. Bij de discussie over staatsteun wees een groep lidstaten, waaronder Nederland, op het belang van het behouden van een gelijk speelveld, terwijl andere lidstaten voor een meer open benadering pleitten. Een aantal lidstaten zag daarnaast noodzaak voor Europese financiering om strategische sectoren te ondersteunen.

De Nederlandse bijdrage onderstreepte het belang van een sterk horizontaal kader. Ook pleitte Nederland voor een strategische aanpak voor de selectie van sectoren en een verbeterde gezamenlijke inkoop van kritieke grondstoffen.

Naar een horizontale strategie voor een gemoderniseerde interne markt: de noodzaak voor een actieplan voor diensten

Beleidsdebat

De Commissie onderstreepte de noodzaak van een horizontale strategie met daarin aandacht voor diensten, en gaf aan deze in juni 2025 te presenteren. Hierbij ziet de Commissie het belang van een sectorale

¹ Fiche Beoordeling Mededeling over het EU-kompas voor concurrentievermogen. Op korte termijn zal uw Kamer ook het BNC-Fiche voor de CID ontvangen.

aanpak voor belemmeringen in dienstensectoren. In dit kader bracht de Commissie diens eDeclaration-voorstel onder de aandacht als mogelijk effectief instrument om administratieve lasten voor bedrijven te verminderen². Hiertoe nodigde het lidstaten uit om zich constructief op te stellen in de lopende onderhandelingen.

Een brede groep lidstaten erkende dat het wegnemen van barrières in de dienstensector essentieel is voor het versterken van het concurrentievermogen van de EU. Verschillende lidstaten, waaronder Nederland, onderstreepten het belang van een sectorale benadering, aangezien de diversiteit binnen de dienstensector een uniforme aanpak bemoeilijkt. Een kleine groep landen verzocht hierbij om specifieke aandacht voor de bouwsector. Nederland pleitte, samen met een aantal andere lidstaten, voor het betrekken van stakeholders, in het bijzonder bedrijven. Dit om de horizontale strategie zo effectief mogelijk te maken. Een groep landen wees daarnaast op het inzetten van digitalisering van procedures om administratieve belemmeringen weg te kunnen nemen en de rol die het eDeclaration-voorstel hierbij kan spelen. Enkele lidstaten noemden wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties een prioriteit. Nederland drong daarnaast aan op verdere maatregelen om territoriale leveringsbeperkingen te verminderen.

Omnibus-simplificatiepakket

Beleidsdebat

De Commissie noemt de versimpeling van regels een belangrijk middel om het concurrentievermogen te versterken. Dit wil de Commissie onder meer door middel van omnibus-simplificatiewetgeving bereiken. Hierbij verwees de Commissie naar de op 26 februari j.l. gepubliceerde omnibus-voorstellen voor duurzaamheidswetgeving en InvestEU. Om het bedrijfsleven snel helderheid te kunnen bieden, riep de Commissie de Raad en het Europees Parlement op om de *stop the clock*-maatregel die onderdeel is van de omnibus voor duurzaamheidswetgeving met prioriteit te behandelen.

De keuze van de Commissie om omnibussen in te zetten als instrument voor vermindering van de administratieve lastendruk voor bedrijven werd breed verwelkomd. Een grote groep lidstaten benadrukte daarbij het belang van inachtneming van de betere regelgevingsbeginselen. Lidstaten droegen verschillende mogelijke vervolgstappen aan voor simplificatie, zoals het uitvoeren van een stresstest van het *acquis* en het inzetten op digitalisering. Ook zien enkele lidstaten in het bijzonder uit naar het aangekondigde omnibuspakket ter aanpassing van de definitie van middelgrote bedrijven. Een aantal landen verzocht de Commissie om nieuwe voorstellen te doen voor omnibus-pakketten op andere wetgeving. Ook riepen enkele lidstaten de Commissie op om ervoor te zorgen dat simplificatie geen deregulering inhoudt.

Ook Nederland verwelkomde de aanpak van de Commissie. In de interventie gaf Nederland aan dat het de voorstellen nog bestudeert. Wel benadrukte Nederland dat zorgvuldigheid van belang is om de omnibus-voorstellen effectief te kunnen laten zijn. Het Raadsvoorzitterschap gaf tot slot aan een brief naar de Raad Algemene Zaken te sturen met de opgedane inzichten over de effectiviteit van de omnibus-aanpak van de Commissie.

² Fiche Verordening vrijwillig gezamenlijk elektronisch meldformulier grensoverschrijdende detacheringen

Carbon Border Adjustment Mechanism

Gedachtewisseling

De Commissie is bezig met een omnibusvoorstel om de koolstofcorrectie aan de Europese buitengrens (CBAM) te vereenvoudigen. Het riep de medewetgevers op om het voorstel na publicatie met prioriteit te behandelen. Ook noemde de Commissie de noodzaak voor het tegengaan van omzeiling van CBAM.

Diverse lidstaten verwelkomden het voornemen van de Commissie om een omnibusvoorstel op CBAM te publiceren. Ook riepen enkele lidstaten op tot uitstel van de afbouw van gratis allocatie onder het emissiehandels-systeem. Verder drongen enkele landen aan op een snelle uitbreiding van CBAM van basismaterialen naar *downstream* producten, zoals eindproducten, terwijl een aantal andere lidstaten opriepen tot het uitvoeren van een zorgvuldige impact assessment voordat deze stap gezet kan worden. Een aantal landen benadrukten de risico's van koolstoflekkage voor export en de noodzaak om deze op een WTO-conforme manier aan te pakken. Daarnaast werd er bezorgdheid geuit over het risico van omzeiling en de mogelijke negatieve gevolgen daarvan voor de effectiviteit van CBAM.

E-Commerce

Lunchdebat

De Commissie presenteerde de op 5 februari j.l. gepubliceerde mededeling over e-commerce³. Tijdens het lunchdebat bespraken de lidstaten welke maatregelen op de korte en lange termijn benodigd zijn om consumentenbescherming en een mondiaal gelijk speelveld in e-commerce te borgen. Nederland verwelkomde de mededeling en verzocht de Commissie om onderzoek te doen naar alle partijen die een rol spelen in de e-commerceketen. Ook wees Nederland op het belang van betere samenwerking tussen de toezichthouders in de lidstaten, zodat de regels op de interne markt op gelijke manier worden gehandhaafd.

Diversenpunten

Non-paper blauwdruk horizontale interne markt strategie

Mede-namens Nederland agendeerde Finland het non-paper over een blauwdruk voor de horizontale interne markt-strategie als diversenpunt. Enkele lidstaten bedankten onder andere Nederland voor diens initiërende rol bij het opstellen van het non-paper. Het non-paper is door 14 lidstaten medeondertekenend. Nederland en enkele andere lidstaten onderstreepten het belang van een ambitieuze strategie. De Commissie verwelkomde het initiatief.

Actieplan automotive-sector

De Commissie presenteerde haar op 5 maart j.l. gepubliceerde actieplan voor de automotive-sector. Een aantal lidstaten verwelkomde het plan, waarbij een aantal lidstaten wees op de aangekondigde gerichte herziening van de CO₂-standaarden voor auto's en busjes. Een kleine groep lidstaten riep de Commissie op in de herziening ook technologie-neutraliteit te adresseren. Enkele landen benadrukten daarnaast het belang van instandhouding van de klimaatdoelen.

³ Fiche Commissiemededeling veilige en duurzame e-commerce

Non-paper chemiesector

Frankrijk presenteerde een eigen non-paper over de chemische industrie met als doel om concurrentievermogen van de sector te versterken middels gerichte maatregelen. Nederland sprak, net als enkele andere landen, de zorg uit over de concurrentiekracht van de sector en riep de Commissie op tot actie. De Commissie erkende de uitdagingen voor de sector en verwees naar de strategische dialoog die de Commissie zal voeren met de sector. De uitkomsten zullen gebruikt worden voor het *Chemicals Industry Package* dat de Commissie naar verwachting eind dit jaar zal publiceren.

Non-paper financiering industriebeleid

Spanje presenteerde een non-paper waarin het oproept tot gezamenlijke financiering van het industriebeleid in het Meerjarig Financieel Kader (MFK). Een klein aantal lidstaten sprak steun uit voor het non-paper.

Toezegging regeldruktoetsing in BNC-fiches

De Minister van Financiën zei uw Kamer op 18 november 2024 tijdens het wetgevingsoverleg uitvoeringswet verordeningen inzake cryptoactiva en cryptoactivamarkten toe om samen met mijzelf en de Minister van Buitenlandse Zaken uit te zoeken hoe regeldruktoetsen kunnen worden meegenomen in het proces van BNC-fiches. Zoals uiteengezet in het Actieprogramma Minder Druk Met Regels⁴, zet het kabinet in op het voorkomen van onnodige regeldruk in nieuwe regelgeving, inclusief EU-regelgeving. Momenteel wordt in de BNC-fiches al een beoordeling meegenomen over de regeldrukeffecten van een voorstel van de Europese Commissie. Met de nieuwe instellingswet voor het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR), die momenteel wordt behandeld in door de Tweede Kamer, wordt een rol voorzien voor de ATR om aanvullend advies te geven over de regeldruk-passage in BNC-fiches over wetgevende voorstellen en zo de toetsing van regeldrukeffecten in BNC-fiches verder te verbeteren.

Korte appreciatie jaarlijks interne markt- en concurrentievermogenrapport 2025

Op 29 januari 2025 presenteerde de Europese Commissie (hierna: Commissie) haar jaarlijkse interne markt- en concurrentievermogenrapport. De Raad voor Concurrentievermogen heeft dit jaar niet apart stilgestaan bij dit rapport. In tegenstelling tot vorige jaren gaat het rapport meer uitgebreid en inhoudelijk in op belemmeringen die ondernemers en burgers in de praktijk op de interne markt ervaren. Dat stemt het kabinet hoopvol, mede in aanloop naar de horizontale interne-marktstrategie die de Commissie in juni 2025 presenteert. Feit blijft dat de twee specifieke Key Performance Indicatoren (KPI's) voor de interne markt tekortschieten. Zij zijn te macro-economisch en abstract. Daardoor weerspiegelen zij niet de knelpunten uit de dagelijkse praktijk van ondernemers en burgers die actief zijn op de interne markt. Het kabinet pleit al langer voor betere KPI's en voor een breder perspectief op de interne markt (zowel macro-economisch, als met gebruik van bestaande micro-data op bedrijfsniveau en input vanuit ondernemersperspectief). In Benelux-verband wordt daarom gewerkt aan specifieke suggesties voor het verbeteren van de deze KPI's. De overige KPI's geven geen aanleiding tot opmerkingen. Ook andere aspecten van de interne markt zouden wat het kabinet betreft in het jaarlijkse rapport aan de orde moeten komen, zoals het belang van

⁴ Kamerstuk nr. 32 637-660

een goed functionerend betalingsverkeer, de toegang hiertoe en actuele knelpunten in de praktijk.